

Referat

Sekretariat:

Aalborg Kommune
Miljø- og Energiforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby
Tlf. 9931 9400
www.limfjordsraadet.dk
limfjordsraadet@aalborg.dk

Forum Limfjordsrådet

Tid 27. november 2015, 10.00 – 12.00

Sted Aalborg Kommune, Stigsborg Brygge 5,
9400 Nørresundby, lok. 157 og 158

Deltagere Brønderslev, Karsten Frederiksen
Brønderslev, Hildo Rasmussen
Jammerbugt, Torben Sørensen
Jammerbugt, Jens Chr. Golding
Lemvig, Jørgen Nørby
Mariagerfjord, Melanie Simick
Mariagerfjord, Jørgen Hammer Sørensen
Morsø, Meiner Nørgaard
Morsø, Poul Roesen
Randers, Jens Peter Hansen
Thisted, Esben Oddershede
Vesthimmerland, Jens Lauritzen
Viborg, Claus Clausen
Aalborg, Keld Kvist

KKR Nordjylland, Haukur S. Thorsteinsson (observatør)

Embedsmandsgruppen

Holstebro, Keld Jessen
Jammerbugt, Gitte Clausen
Jammerbugt, Henrik Damsgaard
Lemvig, Thomas Damgaard
Mariagerfjord, Bjarke Jensen
Morsø, Arne Kirk
Randers, Lars Sandberg
Rebild, Claus Riber Knudsen
Skive, Michael Eilertsen
Vesthimmerland, Flemming Bach
Viborg, Jørgen Jørgensen
Aalborg, Tove Nyegaard

Sekretariatet, Michael Damm
Sekretariatet, Carsten Rømming Sørensen
Sekretariatet, Torben Bramming Jørgensen
Sekretariatet, Niels Vedel

Afbud Herning
Hjørring

Formandskab:

Vesthimmerland Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen
Frederik IX's Plads 1 Tlf. 9966 7000 www.vesthimmerland.dk
9640 Farsø post@vesthimmerland.dk

Næstformandskab:

Jammerbugt Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen
Lundbakvej 5 Tlf. 7257 7777 www.jammerbugt.dk
9490 Pandrup tm@jammerbugt.dk

Ikast-Brande
Struer

Mødeleder Jens Lauritzen
Referent Niels Vedel
Udsendt 8. december 2015
**Sagsnr./Dok.
nr.**

1. Godkendelse af dagsorden.

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at forslag til dagsorden godkendes.

Indstilling godkendt

2. Formandskabets møde med Miljø- og Fødevareminister Eva Kjer Hansen.

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at der på ministermødet også drøftes:

- Tilskudsordninger til større vandløbsprojekter.
- Helhedsplaner for vandløb.

Baggrund:

Formandskabet afholder den 4. februar 2016 møde med Miljø- og Fødevareminister Eva Kjer Hansen. Mødet var oprindeligt sat til 18. november, men ministeren har måttet udsætte det. Det er i den forbindelse aftalt, at eventuelle ønsker til ændret dagsorden kan drøftes.

Baggrunden for mødet er Limfjordsrådets henvendelse fra juli med invitation til møde om udkast til vandområdeplanerne for perioden 2015-2021.

I forhold til Vandløbsprojekter oplever kommunerne problemer med den af Naturstyrelsen fastsatte udkast til omkostningseffektivitet i specielt de helt store og væsentlige kerneprojekter. Disse projekter kan ikke finansieres med det nuværende regelsæt for støtteordninger under vandløbsindsatsen. Det giver derfor mening at drøfte etableringen af alternative støtteordninger til de store vandplanprojekter med ministeren.

Vandløb har den seneste tid fyldt en del i medierne. Det er i alles interesse, at der skabes løsninger, der er fremtidssikret og kan varetage både afvandings- og miljøhensynene. Kommunerne kunne i den forbindelse have en rolle med udarbejdelse af helhedsplaner for vandløbsoplandene. Arbejdet kunne

bygge på samme skabelon som vandrådsarbejdet, hvor den lokale forankring og tætte dialog har været nøgleordene for de helhedsorienterede løsninger, som alle parter har kunnet blive enige om.

Bilag:

- Dagsorden og baggrundsmateriale for mødet (brev af 13. juli og brev af 15. september) vedlægges.

Indstilling godkendt – Der henvises til vedlagte slides.

Det blev anbefalet at udarbejde et katalog med barrierer for gennemførelse af vandløbsindsatserne til udlevering på ministermødet.

Der er relevant at minde ministeren om at indsatserne vanskeliggøres, hvis der er usikkerhed om refusion af de store udlæg Limfjordskommunerne har for staten i både den kommunale vådområde- og vandløbsindsats – Der skal være et samarbejde og et fælles fokus på, at indsatsen skal lykkes til gavn for naturen.

3. Havørred Limfjorden – Udarbejdelse af lystfiskerguide

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at:

- Indhold i lystfiskerguiden tages til efterretning.
- Tidsplan for det videre arbejde med lystfiskerguiden tages til efterretning.
- Økonomien omkring guiden fastlægges sådan, at:
  - Indtægten fra salg af de første 5.000 bøger til turistbureauer indgår i den indtægt projekt "Havørred Limfjorden" jf. budgettet skal skaffe i 2016.
  - Indtægten fra salg af bøger udover de første 5.000 til lystfiskerguiden tages ud af projektet og ind i Limfjordsrådets økonomi. Indtægten kan eventuelt bruges til genoptryk på et senere tidspunkt m.v.

Baggrund:

I forbindelse med projekt Havørred Limfjorden arbejder Limfjordsrådets Sekretariat med udgivelsen af en lystfiskerguide. Forventet information i lystfiskerguide bliver:

- Detaljeret kort med fiskepladser og parkering.
- Detaljeret beskrivelser af fiskepladser (fiskesæson, arter, vindretning, bundforhold, vandstand mv.).
- Generel information om fiskeriet (grej, fredningszoner, regler, logvgivning mv.).
- Information om udvalgte havørredførende vandløb, samt information om fiskeriet, regler, dagskort mv.).
- Henvisning til andre oplevelser i udvalgte områder (særlige naturområder, vandløb mv.).

Bogen forventes udgivet til sæsonstart 2016.

Der forventes en indtægt i størrelsesorden 132.000 kr. primo 2016 ved salg af 5.000 stk. til de 10 turistbureauer (se vedlagte budget). Herudover forventes en løbende indtægt ved salg af de resterende 20.000 stk. – Alt i alt 268.000, hvis alle sælges (økonomien kan ændre sig alt efter endeligt sidetal).

Bilag:

- Indholdsfortegnelse til "Guide til lystfiskeri i Limfjorden".
- Tidsplan for udarbejdelse af "Guide til lystfiskeri i Limfjorden".
- Budget for "Guide til lystfiskeri i Limfjorden".

Indstilling godkendt – Der henvises til vedlagte slides.

Guiden vil også blive forhandlet i grejbutikker m.m.

4. Tilretning af Limfjordsrådets hjemmeside

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at:

- Orienteringen om tilretning af Limfjordsrådets hjemmeside tages til efterretning.
- Eventuelle forslag til hjemmeside drøftes.

Baggrund:

For at sikre en forsat optimal og brugervenlig adgang via I-pad, I-phone m.m. er Limfjordsrådets hjemmeside nu tilrettet, og der er oprettet en side med henholdsvis Fjordhave- og Havørred Limfjorden projektet.

Sekretariatet præsenterer kort den nye hjemmeside på mødet.

Sekretariatet vil forsøge at etablere et samarbejde med Naturstyrelsen om at gøre deres miljøogtrapper med faktuelle oplysninger om Limfjordens aktuelle tilstand tilgængelige på hjemmesiden.

Indstilling godkendt – Der henvises til vedlagte slides.

5. Udarbejdelse af årsberetning om vandplanarbejdet i oplandet til Limfjorden.

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at

- Der udarbejdes en årsberetning om vandplanarbejdet i oplandet til Limfjorden, som sendes til Miljø- og Fødevareministeren samt Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg m.fl.

Baggrund:

En sammenhængende overblik over status for vandplanindsatserne i oplandet til Limfjorden er i mange sammenhænge vigtig i forhold til:

- Løbende orientering af Limfjordsrådet om arbejdet og de kommunale udfordringer i projekterne.
- Dokumentation og synlighed vedr. fremdriften i den store indsats kommunerne i oplandet til Limfjorden leverer i forbindelse med implementeringen af vandplanerne. Denne er vigtig i forbindelse med drøftelser om vandplanernes setup og indsatser, herunder:
  - Dialogen med KL.
  - Dialogen med FødevareErhverv / Naturstyrelsen og Limfjordsrådets dialog med de nationale politikere om økonomi, ressourcer, faglige problemstillinger, interessentudfordringer m.m.

Dokumentationen af og informationen om især vandløbsindsatserne er endvidere en vigtig del af fortællingen om, hvorfor det er godt at fiske havørreder i Limfjorden.

Indstilling godkendt – Der henvises til vedlagte slides.

Årsberetning og Årsregnskab for 2014 blev omdelt som eksempel på information fremadrettet til kommunernes udvalg om Limfjordsrådets arbejde.

6. Projektansøgning til Interreg - Water Co-Governance for sustainable ecosystems

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at:

- Limfjordsrådet godkender at der arbejdes videre med Interregprojektet "Water Co-Governance".

Baggrund:

Projektet har fokus på en bottom-up proces med øget interessentinddragelse i vandplanlægningen i bestræbelserne på at opnå god økologisk tilstand.

De danske parter i projektet er SEGES, KL og Limfjordsrådet.

Ansøgningen har fået tilsagn om støtte.

I forhold til Limfjordsrådet er der lagt op til et budget på 300.000 Euro. For så vidt angår medfinansieringen (50 %) var projektet oprindeligt tænkt sammen med ansøgningen til Velux Fonden. Der arbejdes pt. på en nærmere afklaring af mulighederne for alternativ finansiering.

England (Lead), Holland, Tyskland og Sverige er repræsenteret i projektet.

Sekretariatet gennemgår projektet på mødet.

Indstilling godkendt – Der henvises til vedlagte slides.

7. Projektansøgning til Horizon 2020

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at:

- Limfjordsrådet godkender, at der arbejdes videre med projektet "ECOEstuaries", i det omfang projektet får tilsagn om støtte.

Baggrund:

Det overordnede mål med projektet "ECOEstuaries" er at vende tendensen med tab og forringelser af tilstanden i estuarier.

Der lægges vægt på innovationspotentiale og samarbejde med små og mellemstore virksomheder, interessenter, myndigheder, planfolk m.m.

Projektet er ansøgt ved EU's Horizon 2020 program. Projektet er gået videre til anden runde, hvor der er fremsendt en ansøgning 8. september.

Nøgleelementer, der er indarbejdet i ansøgningen, er:

- Havørred Limfjorden og vandløbsrestaurering
- Fjordhaver og vådområder

- Etablering af stenrev (interessentinddragelse)
- Videreudvikling af muslinger som kompensationsopdræt (samarbejde med Dansk Skaldyrcenter)
- Modeller til at vise, hvor virkemidler skal placeres for at virke mest hensigtsmæssigt (Samarbejde med Århus Universitet).

Der er tale om et forskningsprojekt, hvor Aalborg Universitet henvendte sig i starten af ansøgningsforløbet til Limfjordsrådets Sekretariat, fordi der i regi af Limfjordsrådet allerede er mange projekter i gang, der naturligt kan indgå i "ECOEstuaries". Aalborg Universitet er som akademisk partner inviteret med i projektet af Coastal & Estuarine Research Unit under, UCL Department of Geography, som i London samarbejder med Thames Estuary Partnership. Derudover er der partnere i henholdsvis Skotland, Spanien og Tyskland/Polen.

I relation til den danske del af projektet er Limfjordsrådet operationel partner. Dansk Skaldyrcenter og Århus Universitet er herunder inviteret med som "tredje part". Der er til den samlede operationelle del af projektet i Danmark afsat ~900.000 Euro. Der er tale om 100 % midler.

Sekretariatet gennemgår projektet på mødet.

Indstilling godkendt – Der henvises til vedlagte slides.

8. Lavbundsprojekter

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at:

- Orienteringen om status for lavbundsprojekterne tages til efterretning.
- Sekretariatet forsætter samarbejdet med kommunerne om gennemførelse af yderligere konkrete kommunale lavbundsprojekter.

Baggrund:

Til ansøgningsrunden med deadline 3. november var Sekretariatet involveret i ansøgninger til projekter ved Lindholm å (Aalborg / Brønderslev), Søndervese (Lemvig) samt Karby Enge og Hanstholm Å (Mors). Viborg Kommune indsender herudover yderligere et projekt.

I forsettelse af drøftelser i embedsmandsgruppen og efter aftale med formandskabet er der fremsendt et brev med en orientering om de nye lavbundsprojekter til udvalgene i Limfjordsrådskommunerne. Der har endvidere i regi af Limfjordsrådet været afholdt teknikermøde 15. september omkring lavbundsordningen. På dette var der enighed om, at lavbundsordningen er et godt økonomisk redskab til kommunernes økonomiske værktøjskasse, og at det derfor er vigtigt at få søgt kommunale projekter. Der var tilsvarende enighed om, at sekretariatet skulle følge op med indkaldelse til yderligere erfa-møder afpasset udviklingen på området.

Kommunerne melder ind til Sekretariatet for så vidt angår yderligere konkrete kommunale lavbundsprojekter, der ønskes igangsat. Endvidere vurderer Sekretariatet muligheden for gode kommunale lavbundsprojekter i oplandet til Limfjorden og tager på baggrund heraf kontakt til medlemskommunerne.

Bilag:

- Brev fra formandskabet til medlemskommunernes tekniske udvalg.

Indstilling godkendt – Der henvises til vedlagte slides.

Formandskabet opfordrede til at benytte ordningen i et samarbejde med sekretariatet.

9. N-VOP – Status (VOS pkt.)

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at:

- Orienteringen om status for N-VOP tages til efterretning.
- Scenarier for håndtering af en 2. generations vådområdeindsats herunder samarbejde med Landboforeninger / interessenter omkring vådområdeindsatsen m.m. drøftes.

Baggrund:

Seneste udvikling i vådområdeindsatsen præsenteres kort. Sidste ansøgningsrunde havde frist 1. oktober og ansøgningerne behandles pt. i Naturstyrelsen.

Da Limfjordsrådet i 2010 udarbejdede den første Vandoplandsplan for Limfjorden blev landbrugets organisationer inviteret til møde på Mors med henblik på en tidlig dialog om placeringen af vådområder. I de udkast der er præsenteret for 2 generations vandområdeplaner er der lagt op til en vådområdeindsats i oplandet til Limfjorden svarende til en kvælstofeffekt på ca. 305 ton. Dette er lige lidt mindre end indsatsen i 1. generations vandplaner.

Landboforeningerne har flere steder rettet henvendelse med henblik på at bidrage til løsning af opgaver i konkrete vådområdeprojekter.

Bilag:

- Gældende N-VOP for Limfjorden version 46 vedlægges.

Indstilling godkendt – Der henvises til vedlagte slides.

I det omfang der startes en 2. generations kommunal vådområdeindsats, inviteres landbrugets organisationer ind til en drøftelse af hvordan opgaven skal gribes an.

Det er vigtigt at benytte sig af den lokale / kommunale ekspertise til gennemførelse af projekterne, men staten skal også give rimelig tid til at løse opgaven.

10. P-VOP – Status (VOS pkt.)

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at:

- Orienteringen om status for P-VOP tages til efterretning.

Baggrund:

Seneste udvikling i vådområdeindsatsen præsenteres kort. Sidste ansøgningsrunde havde frist 1. oktober og ansøgningerne behandles pt. i Naturstyrelsen.

Med begrundelse i økonomisk omkostningseffektivitet er Legind Sø, Ferring Sø og Kallerup Kær af Naturstyrelsen indstillet til afslag.

Bilag:

- Gældende P-VOP for Limfjorden version 16 vedlægges.

Indstilling godkendt.

11. Kommende møder i det politiske forum.

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at

- Mødedatoer og indhold i Limfjordsrådets møder i 2016 drøftes.
- Rækken af temadage i Limfjordsrådsregi forsættes i 2016 med en:
  - Forårs / forsommer temadag om vådområder (på Mors)
  - Efterårstemadag om vandløb.

Baggrund:

Forslag til møder i Limfjordsrådet i 2016.

Embedsmandsgruppens forslag til møder i Limfjordsrådet i 2016 er:
29. januar, 8. april, 10. juni, 9. september samt 25. november.

Embedsmandsgruppens møder placeres som udgangspunkt 14 dage før møder i Limfjordsrådet.

Datoerne er koordineret i forhold til Gudenå komiteens pt. forventede møder og Folkemøde på Bornholm.

Embedsmandsgruppen har anbefalet, at rækken af temadage forsættes i 2016 med en forårs/forsommer temadag om vådområder på Mors. De første større projekter under den kommunale vådområdeindsats forventes på dette tidspunkt at være realiseret. Endvidere vil en efterårstemadag om vandløb være en god opfølgning på temadagen i september 2015. Emner til denne dag kunne være helhedsbetragtninger i ådale, målrettethed i indsatser, sætningsproblematikker, vandløbshydrologi m.m.

Indstilling godkendt.

Møderne starter fremover kl. 9.00.

Mødet 29. januar afholdes i Aalborg; Mødet 8. april afholdes i Skive; Mødet 10. juni afholdes på Mors; Mødet 9. september afholdes i Aalborg, mens mødet 25. november afholdes i Skive.

12. Presse

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller:

- At eventuelle henvendelser fra / til pressen drøftes.

Der forventes ikke henvendelser til fra pressen vedr. dagens møde

13. Orientering/Bordet rundt.

- Limfjordsrådets strategipapir.
- Status for stenrevsprojektet.
- Status for Fjordhaveprojektet.
- Årsberetning og Årsregnskab for 2014.

Limfjordsrådets strategipapir er nu godkendt i alle kommunerne. Stenrevsprojektet afventer godkendelse i Folketingets finansudvalg. Aalborg Kommune, som formelt set indgår som samarbejdspart, har godkendt samarbejdsaftalen.

Vedr. årsberetning og årsregnskab for 2014 se pkt. 5.

Vedr. klima tilpasning og Thyborøn Kanal var der enighed om at fastholde et fælles pres for, at der bliver fundet en løsning.

14. Eventuelt

Der var ikke emner under eventuelt.